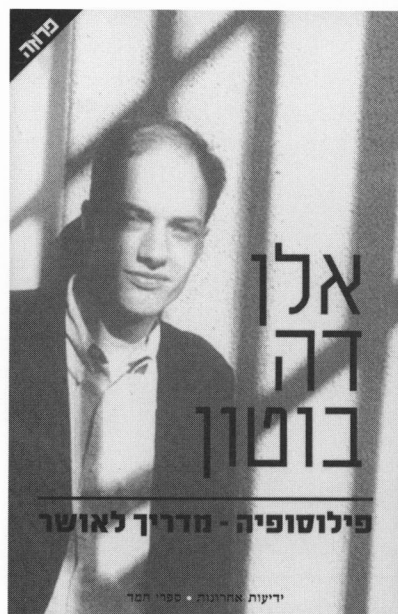

להגיד, הרי הם נעשים ראויים לקהל רחב יותר. ככל האפשר.

אלן דה בוטון, סופר בריטי צעיר וגם אהוב ומבריק, מביא לפנינו ספר שעניינו פילוסופיה, או במדויק: פילוסופים – המהווים מדריך לאושר.

בספרו זה הוא נותן לקורא שיעורים מאלפים בתורתם של שישה פילוסופים גדולים ונודעים, "עתיקים" ועתיקים פחות. סוקרטס ילמד אותנו לחשוב בכוחות עצמנו, אפיקורוס (שאצל רבים וטובים הוא יוצר אנטגוניזם מובהק) מסביר כיצד נתקרב אל האושר באמצעותה של ידידות וחרות אישית. סֶנֶקָה ילמדנו כיצד לא להיות מתוסכלים ולשלוט בכעסים. מונטן – בעל המסות הנודע יסביר לנו פישרה של התמודדות, שופנהאואר יגיד כיצד נישא סבל של אהבה (כך, לפחות נכתב על עטיפת הספר) וניטשה, שהיו לו אימרות קשות למדי, ממנו נלמד כיצד לקבל את

קראתי בשני שירים אלה, בשורותיהם הארוכות, וכבר ידעתי שאני אוהב את הנשימה המיוחדת הזו, אל הנשגב והרומאנטי מחד, והן את האלגי, המסתורי, החידתי מאידך – אני מודה.

בשירים הדוקומנטריים שלה כותבת דבורה אמיר על פודי הכלב הכי חכם בעולם, פודי ש"לא מוכן למות כשהוטריןר יחליט", והשיר הזה מלא קירבה ואנושיות. היא כותבת על פלסטיני זקן בשורות מרגשות כל-כך: "הנפש היא יער שחור/הנפש היא אבן על קילון הבאר/תלויה בין שני עולמות." והיא רואה את הדברים מקרוב, את הזקן הפלשטיני, את הנער הערבי מהלך על גג ביתו באבו-תור בירושלים, היא מאזכרת את החרולים, ואפשר לנשום אותם מפאת שדה מיקרית. ובאותה נשימה כמעט היא מתארת ב"תמונת יום" כדיווח, כדוקומנט ש"אתמול, חייל השתגע וירה בבני אדם בשוק הומה בחרבון/בערב, בסרט של קלוד שֶפְרוֹל, ירו שתי נשים בקור רוח במשפחה שלמה..." וכו'.

הצמידות הזו איננה רק "שטימונג", הלך-רוח, או מצב-רוח, כי אם מציאות. אמת. הקבלה עגומה של חיים.

דבורה אמיר כותבת את "כתיבת הארץ" ואומרת: "אז מה מייצר את השירים?" אתה שואל/ואני, כמו הפחמי בסרט הפֶּסֶק/רצה לתמוך בערימת הפחמים שקרסה... "וכו'." דבורה אמיר, כיוון שגם אני כתבתי ומבין את הפחמי, לא רחוק, אלא כאן, שעה שסבתי גיהצה במגהץ פחמים, והיא עיוורת בצפת – ברגע זה הפכתי לידיך. ■

מה נעשה כשאנו מתוסכלים, כשאין לנו כסף, שאנחנו לא פופולריים?

אלן דה בוטון, פילוסופיה – מדריך לאושר, הוצאת ידיעות אחרונות-ספרי חמד, 310 עמ'

דרך הקיצור היא, בדרך כלל, דרך ההכללה. אבל אם בקיצורים קיימת בהירות והם מתחמקים מסירבול ויש בהם כדי לקרב את הקורא אל אותו "משהו" שברצונם

שהוא קולז' אנלוגי בשם "כתוב ברקיע" והוא לא היחיד וקיים גם קולז' דיגיטלי בויזואליות שונה – איך שלא יהיה, אני ממשיך לאהוב את שיריה של ג'ניס ואת רגישותה השירית על הסינקופות שבה. ■

דבורה אמיר מדווחת ואני מתרגש

דבורה אמיר, שירים דוקומנטריים, הוצאת הקיבוץ המאוחד, קרן רבינוביץ לאמנויות, ריתמוס – סידרה לשירה, 2004, 64 עמ'

פתח בשני שירים, המוקדשים לשני משוררים, שעל שניהם כתבתי במדור זה "ספרים-ספרים". האחד: ייטס, שבשיר המוקדש לו כותבת דבורה אמיר: "אם יש כך כמיהה לאור הירח, למה שמעבר/לעצמך האחד, הפרטי, לחץ ENTER/אל היופי הנצחי, אל מאוויי עמק,/אל מאגרי מסורות קדומות של תום..." וכו'.

השני: פרנגנדו פסואה. דבורה אמיר ב"מכתב לפרנגנדו פסואה" כותבת לו: "אני כותבת לך כדי לספר לך, שאתה וכל ה'אני'ים' שבדית/קיימים ומהלכים עדיין ברחובות ליסבון./גם אם אין לך/לכם רחוב מוגדר, בית ומספר,/נראה שמן העיר שהולידה אותך/אתכם אי אפשר להיפרד."

